

Phân tích bài thơ *Bác ơi* hay và đầy cảm xúc như thế nào?

Mẫu 1

Tố Hữu là nhà thơ nổi tiếng với nhiều tác phẩm văn học xuất sắc. Ông có cuộc đời và sự nghiệp gắn bó chặt chẽ với cách mạng. Những sáng tác của ông luôn hòa quyện sâu sắc với những biến cố lịch sử của đất nước. Tố Hữu được xem là người mang trong mình những tình cảm cao đẹp và lý tưởng lớn. Thơ của ông gắn liền với các sự kiện trọng đại của dân tộc, phản ánh chân thực và sâu sắc tinh thần thời đại. Sau cuộc tổng tiến công Mậu Thân 1968, đất nước đối mặt với một giai đoạn kháng chiến mới đầy thử thách và khốc liệt. Đứng vào thời điểm đó, sự ra đi của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại là một mất mát không gì bù đắp được đối với toàn dân tộc Việt Nam, để lại nỗi đau lớn trong lòng hàng triệu người.

Bác ơi! không chỉ là lời tiễn biệt đầy cảm xúc tiếc thương vô hạn, mà còn là một bản chiêm nghiệm sâu sắc về cuộc đời và sự nghiệp vĩ đại của Hồ Chủ tịch. Trong sáu khổ thơ đầu, tác giả trải lòng mình với nỗi đau đớn và xót xa trước sự kiện mất mát lớn lao. Nhưng nỗi đau ấy không chỉ là cảm xúc cá nhân; nó cũng phản ánh nỗi lòng chung của hàng triệu đồng bào Việt Nam đương thời. “Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa...

Chiều nay con chạy về thăm Bác

Ướt lạnh vườn cau, mấy gốc dừa!

...

Trái bưởi kia vàng ngọt với ai

Thơm cho ai nữa, hỡi hoa nhài!

Còn đâu bóng Bác đi hôm sớm

Quanh mặt hồ in mây trắng bay...”

Trong suốt bốn khổ thơ đầu có lẽ rằng câu thơ đánh động tâm can người đọc nhất là hai câu thơ đầu “Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa/Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa...” lời thơ nghe như trào nước mắt. Sự kiện Bác ra đi đã lại trong lòng nhân dân những nỗi đau khôn tả, mà không chỉ nước mắt con người đưa chân Bác, thậm chí những nỗi đau đớn mất mát ấy còn cảm động cả thiên nhiên, đến trời xanh cũng buồn không hứng nắng, mà rỏ những giọt mưa đầy hiu hắt.

Không khí tang thương bao trùm cả lòng người, cả cảnh vật, tất cả vắng đi hơi thở của Người đều trở nên ảm đạm lạnh lẽo, những vườn cau, những gốc dừa, lối sỏi quen, thang gác, chuông nhỏ, phòng lặng, rèm buông, tất ánh đèn đều như không còn sinh khí, như đang để tang cho vị lãnh tụ kính yêu.

Sự kiện bàng hoàng, đau đớn ấy không ngờ lại xảy ra khi đất nước sắp đến ngày thắng lợi, vậy mà Người đành ra đi trước, không kịp nhìn thấy cảnh Nam Bắc sum họp, không kịp nhìn thấy cái thành tựu mà mấy mươi năm Người dốc lòng vun đắp hy sinh, không kịp chung vui cùng dân tộc ngày đại thắng. Hỏi rằng có nỗi đau đớn, mất mát nào sâu đậm hơn thế nữa?

Tố Hữu dường như không thể tin vào sự thật rằng Bác đã rời nhân thế, không thể tin được Bác lại buông tay vào một ngày thu nắng đẹp, trước thêm độc lập của đất nước mà thốt lên đầy đau đớn rằng “Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!”.

Nghẹn ngào, chua xót làm sao khi những trái bưởi vàng ngọt, những hoa nhài ngát hương, những mặt hồ soi bóng mây nay bỗng như thừa thãi, bởi Bác còn đâu mà trông thấy, mà thưởng thức. Những cảnh có đẹp, có xum xuê biết mấy thì Bác đi rồi cũng trở nên ảm đạm, chán chường, bởi trong ngôi nhà sàn, trong nơi Bác ở, Bác chính là vàng hào quang soi sáng, làm nên sức sống cho tất cả.

Với sáu khổ thơ tiếp theo, Tố Hữu đã có những suy nghĩ, chiêm nghiệm thật sâu sắc, tràn đầy lòng kính trọng và yêu mến đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Suốt cuộc đời 79 mùa xuân tươi đẹp, Bác chưa lúc nào để mình được thanh thoi, trái tim chỉ nặng một “nỗi thương đời”. Bác đã vực dậy non sông Việt Nam, mang trong mình tấm lòng của người mẹ “Ôm cả non sông, mọi kiếp người”.

Người cả đời sống với một tâm hồn bao dung, chan hòa với thiên nhiên “yêu từng ngọn lúa mỗi cành hoa”, trái tim luôn chất chứa những tình thương người, cảm thông cho những số phận đau buồn bất hạnh trên khắp năm châu, địa cầu, là cơ sở cho lý tưởng, niềm tin và lẽ sống của Hồ Chủ tịch. Người suốt đời phấn đấu vì hòa bình, độc lập, tự do và hạnh phúc của nhân dân.

Thế nhưng không chỉ nằm ở tầm vĩ mô của những lý tưởng to lớn là khát vọng giải phóng dân tộc, mà trái tim Người còn rộng lớn hướng tới từng cá nhân, số phận con người cụ thể “Sữa để em thơ, lụa tặng già”. Đồng thời Người luôn có những tình cảm gắn bó, tha thiết, sâu đậm với từng mảnh đất quê hương, Bác nhớ miền Nam như nhớ quê nhà, để ý từng tiếng vọng của miền Nam thân yêu “Bác nghe từng bước trên tiền tuyến/Lắng mỗi tin mừng tiếng súng xa”.

Người sống mà chỉ để ý đến những niềm vui, những niềm hạnh phúc của vạn vật, vạn người xung quanh mình, nhưng lại quên đi chính bản thân. Bác nào có giữ riêng cho mình một thức gì, chỉ có mong ước một nỗi hạnh phúc cho dân tộc hôm nay và mai sau. Khi sắp ra đi Người cũng chỉ mong được mang đi một khúc hát của quê hương, một điệu hò xứ Nghệ, một bài quan họ Bắc Ninh.

Bao nhiêu tình thương dành cả cho dân tộc, cho đất nước, Bác chịu sống một đời thanh bạch, cần, kiệm, liêm, chính, không màng đến những cảnh hư vinh, vật chất. Một tấm áo vải, một đôi dép cao su chắp vá bao bận, Người đã trở thành tượng đài bất tử trong lòng hàng triệu người dân đất Việt. Tư tưởng, vẻ đẹp phẩm chất, những đóng góp vĩ đại cho dân tộc của Người mãi mãi được muôn đời ghi nhớ công ơn.

“Ôi Bác Hồ ơi, những xé chiều

Nghìn thu nhớ Bác biết bao nhiêu?

Ra đi, Bác dặn: “Còn non nước...”
Nghĩa nặng, lòng không dám khóc nhiều
Bác đã lên đường theo tổ tiên
Mác – Lênin, thế giới Người hiền
Ánh hào quang đỏ thêm sông núi
Đất chúng con cùng nhau tiến lên!
Nhớ đôi dép cũ nặng công ơn
Yêu Bác, lòng ta trong sáng hơn
Xin nguyện cùng Người vươn tới mãi
Vững như muôn ngọn dải Trường Sơn.”

Trước sự ra đi của Bác, nhưng Tố Hữu cũng thấu hiểu rằng nỗi đau này tuy lớn nhưng không thể vì thế mà làm suy sụp tinh thần chiến đấu của nhân dân trong những ngày chiến tranh miền Nam trở nên cam go và ác liệt nhất.

Chúng ta phải nhanh chóng vượt qua nỗi đau để Bác bước vào nỗi nhớ nghìn thu trong trái tim mỗi người, tiếp tục hướng về phía trước hoàn thành nốt những trăn trở của vị cha già vĩ đại “Còn non nước ...” mà như Bác đã dặn trong Di chúc nước ta sẽ còn phải “kính qua gian khổ, hy sinh nhiều hơn nữa...” .

Bác ra đi nhưng đã trở thành những tượng đài bất tử cùng với Mác – Lênin, về với giới “Người hiền” vĩnh viễn ở trên cao dùng tư tưởng của mình để soi đường và dẫn dắt con dân Việt Nam trải qua những bước đường khó khăn phía trước.

Và không trái với tấm lòng của Bác, Tố Hữu đã khai thác được những sức mạnh mới từ sự ra đi của người lãnh tụ vĩ đại, cuộc đời luôn có những hy sinh, mất mát, nhưng không vì thế mà ta suy sụp, gục ngã, trái lại ta lại càng phải sống mạnh mẽ và luôn tiến bước về phía trước. Còn Bác sẽ sống mãi trong lòng nhân dân, trong dòng lịch sử nhiều đau thương, anh hùng của dân tộc, Người đã trở thành bất tử muôn đời.

Bác ơi! là một trong những bài thơ viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh xúc động và sâu sắc hơn cả. Không chỉ thể hiện tấm lòng đau đốn, xót thương vô hạn trước sự ra đi của Bác, mà nó còn là những suy nghĩ, chiêm nghiệm sâu sắc về cuộc đời và sự nghiệp gắn bó với đất nước với nhân dân của người cha già dân tộc, đồng thời thể hiện tấm lòng biết ơn, lời hứa sâu sắc của cả một dân tộc về sự tiến bước, nỗ lực trong công cuộc chiến đấu và xây dựng đất nước.

Mẫu 2

Bài thơ “Bác ơi” của Tố Hữu là một tiếng khóc nức nở, đầy xúc động của cả dân tộc trước sự ra đi của Chủ tịch Hồ Chí Minh – vị lãnh tụ kính yêu. Tố Hữu, nhà thơ của lý tưởng cộng sản, của tình cảm cách mạng, đã viết bài thơ này vào những ngày đầu tháng 9 năm 1969, ngay sau khi Bác Hồ qua đời. Bài thơ không chỉ là tiếng lòng riêng của nhà thơ mà còn đại diện cho tâm trạng, cảm xúc của hàng triệu trái tim Việt Nam lúc bấy giờ. Với giọng thơ sâu lắng, chân thành và xúc động, bài thơ đã khắc họa hình ảnh Bác Hồ vừa gần gũi, thân thương, vừa vĩ đại, thiêng liêng trong lòng nhân dân.

Mở đầu bài thơ là khung cảnh tự nhiên đầy xúc cảm, hòa quyện giữa trời đất và lòng người:

"Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa,

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa."

Hai câu thơ mở đầu là sự đồng hiện của không gian và tâm trạng. Trong những ngày tang lễ Bác, cả đất trời như cùng chung nỗi đau với con người. “Trời tuôn mưa” không chỉ là hiện thực của những cơn mưa tháng Chín, mà còn là một hình ảnh ẩn dụ cho sự đau thương của thiên nhiên trước sự mất mát to lớn này. Câu thơ "Đời tuôn nước mắt" thể hiện một cảm xúc bi thương lan tỏa khắp mọi tầng lớp nhân dân. Tác giả không chỉ khóc Bác bằng đôi mắt, mà bằng cả trái tim thổn thức.

Tiếp theo, nhà thơ thể hiện nỗi trống vắng, hụt hẫng trước sự vắng mặt của Bác trong khung cảnh quen thuộc:

"Chiều nay... còn đâu Ba Đình nắng,

Áo trắng phai màu cùng sương thưa..."

Hình ảnh “Ba Đình nắng” gợi nhớ tới Quảng trường Ba Đình – nơi Bác từng xuất hiện, từng phát biểu, nơi gắn liền với những khoảnh khắc lịch sử trọng đại. Giờ đây, khi Bác không còn nữa, “Ba Đình nắng” cũng không còn, thay vào đó là một không gian ảm đạm, sương mờ, lạnh lẽo. Hình ảnh “áo trắng” mang tính biểu tượng, vừa gợi lên sự tang thương, vừa thể hiện sự tinh khiết trong tình cảm của người dân dành cho Bác. Mọi hình ảnh đều nhuốm màu mất mát.

Sau những dòng cảm xúc đau buồn, nhà thơ chuyển sang khắc họa chân dung Bác Hồ – một con người giản dị nhưng vĩ đại:

"Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi nhành hoa..."

Tố Hữu đã sử dụng hình ảnh so sánh đặc biệt: “Bác sống như trời đất”. Trời đất là những gì vĩnh cửu, bất tử và bao la, vì thế hình ảnh này thể hiện sự tôn kính tuyệt đối đối với Bác Hồ – người không chỉ sống cho riêng mình, mà sống cho dân, cho nước, cho muôn đời. Bác yêu đời, yêu thiên nhiên, yêu con người một cách chân thành và sâu sắc. Người yêu “ngọn lúa”, “nhành hoa” – những gì bình dị, gần gũi nhất trong cuộc sống. Qua đó, Tố Hữu nhấn mạnh tấm lòng yêu thương và nhân hậu của Bác.

"Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sửa để em thơ, lựa tặng già."

Chỉ với hai câu thơ, nhà thơ đã khái quát lý tưởng và hành động suốt đời của Bác. Đó là đấu tranh vì tự do cho những con người bị áp bức, là sự chăm sóc, lo toan cho mọi tầng lớp trong xã hội – từ em thơ cho đến các cụ già. Tấm lòng của Bác bao trùm mọi thế hệ, không phân biệt giàu nghèo, sang hèn. Người là biểu tượng của tình thương, của chủ nghĩa nhân đạo cao cả.

Khổ thơ tiếp theo thể hiện sự gắn bó của Bác với sự nghiệp cách mạng, đặc biệt là miền Nam – nỗi đau đáu trong lòng Người đến cuối đời:

"Sớm nắng Ba Đình, Bác đón nghe

Tin mừng chiến thắng khắp sơn khê

Miền Nam đang thắng, vui sao hết

Bác cứ trông chừng, cứ lắng nghe..."

Ngay cả khi tuổi cao sức yếu, Bác vẫn luôn dõi theo tình hình chiến sự, vẫn luôn “lắng nghe” tin chiến thắng từ khắp mọi miền đất nước. Câu thơ “Miền Nam đang thắng, vui sao hết” đầy xúc động, bởi lẽ Bác từng mong một ngày đất nước thống nhất để được vào thăm miền Nam. Thế nhưng, niềm mong ước ấy đã dang dở. Dầu vậy, trong lòng người đọc, Bác vẫn sống mãi trong sự nghiệp cách mạng, vẫn “trông chừng”, vẫn “lắng nghe” bước đi của dân tộc.

Bốn câu kết là lời tiễn biệt nghẹn ngào, thiêng liêng:

"Ôi! Bác Hồ ơi! Những xế trưa

Nghìn thu nhờ Bác, ánh sao đưa

Bác đi, đi mãi... trời xanh thăm

Mà bóng Bác về giữa sớm xưa..."

Lời thơ vút lên thành tiếng khóc, thành tiếng gọi tha thiết: “Ôi! Bác Hồ ơi!”. Cách xưng hô vừa gần gũi, vừa thiêng liêng. Hình ảnh “xế trưa” không chỉ gợi thời gian trong ngày Bác mất mà còn là ẩn dụ cho buổi xế chiều của một cuộc đời vĩ đại. Tuy Bác đã đi xa, nhưng ánh sáng của Người vẫn như “ánh sao” soi đường cho dân tộc. Câu thơ cuối vừa là một nghịch lý, vừa là một chân lý sâu sắc: “Bác đi, đi mãi... trời xanh thăm / Mà bóng Bác về giữa sớm xưa”. Dù Bác đã về với cõi vĩnh hằng, nhưng hình ảnh, tư tưởng, đạo đức và tình thương của Người vẫn mãi sống trong lòng nhân dân.

Câu kết bài thơ là một lời tự nhắc nhở đầy cảm động:

"Yêu Bác lòng ta trong sáng hơn."

Bài thơ khép lại bằng một câu thơ ngắn gọn nhưng vô cùng sâu sắc. Tình yêu thương và sự ngưỡng mộ dành cho Bác khiến mỗi con người muốn sống tốt đẹp hơn, trong sáng hơn, biết sống vì lý tưởng và vì cộng đồng. Đây không chỉ là lời tự sự của nhà thơ Tố Hữu mà còn là suy ngẫm của hàng triệu con người Việt Nam trước tấm gương đạo đức cao cả của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Tóm lại, “Bác ơi” không chỉ là bài thơ khóc Bác, mà còn là một bản anh hùng ca xúc động, ca ngợi cuộc đời và nhân cách Hồ Chí Minh. Bài thơ thể hiện rõ phong cách thơ Tố Hữu: chính luận trữ tình, ngôn ngữ giản dị mà thấm đẫm cảm xúc, gần gũi với đời sống tâm hồn của nhân dân. Bài thơ không chỉ thể hiện tình cảm cá nhân của nhà thơ mà còn là tiếng nói chung của cả dân tộc, và sẽ còn mãi mãi in đậm trong lòng các thế hệ người Việt Nam.

Mẫu 3

Có những con người, dù đã đi xa, nhưng vẫn sống mãi trong lòng dân tộc bằng tâm hồn cao đẹp và sự cống hiến vĩ đại. Chủ tịch Hồ Chí Minh – vị lãnh tụ kính yêu của nhân dân Việt Nam – là một con người như thế. Sự ra đi của Bác vào ngày 2/9/1969 không chỉ là nỗi đau lớn của cả nước, mà còn để lại khoảng trống không gì có thể bù đắp trong lòng nhân dân. Bài thơ “Bác ơi” của Tố Hữu, được viết ngay sau khi Bác mất, đã thể hiện sâu sắc niềm tiếc thương ấy. Đây không chỉ là khúc trường niệm đầy cảm xúc, mà còn là lời ngợi ca cuộc đời thanh cao, lý tưởng sống vĩ đại và tình yêu thương bao la của Bác Hồ.

Ngay từ những câu thơ mở đầu, không gian và cảm xúc như hòa quyện vào nhau:

“Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa,

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa.”

Tác giả sử dụng biện pháp nhân hóa, kết hợp với hình ảnh ẩn dụ: “trời tuôn mưa” như cùng chia sẻ với “đời tuôn nước mắt”. Trời đất cũng hòa chung nỗi đau tiễn đưa Bác. Câu thơ mang đến cảm xúc nghẹn ngào, như cả thiên nhiên cũng tiếc thương cho một con người vĩ đại. Tố Hữu đã thể hiện rõ sự cộng hưởng giữa tâm trạng của con người và cảnh vật, làm cho nỗi buồn trở nên bao trùm, thấm sâu.

Nỗi mất mát không chỉ là sự ra đi của một con người, mà là sự trống vắng về tinh thần, là sự mất đi của một điểm tựa vững chắc cho dân tộc:

“Chiều nay... còn đâu Ba Đình nắng,

Áo trắng phai màu cùng sương thưa...”

Khung cảnh chiều thu ảm đạm, lạnh lẽo nơi Quảng trường Ba Đình gợi lên sự cô quạnh. “Nắng” – ánh sáng quen thuộc – giờ cũng không còn. Cảnh vật phủ sương, như cùng tiễn đưa một cuộc đời cao cả. Hình ảnh “áo trắng” gợi sự tang thương, tinh khiết, như nỗi buồn đau trong trắng của những người con mất cha.

Không dừng lại ở việc diễn tả cảm xúc, bài thơ đi sâu vào khắc họa hình tượng Bác – một con người giản dị mà vĩ đại:

“Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi nhành hoa.”

Hình ảnh so sánh “như trời đất” đã nâng tầm vóc của Bác lên thành biểu tượng của sự trường tồn, của vũ trụ bao la. Tấm lòng của Bác rộng lớn, bao dung như đất trời. Nhưng cũng chính trong sự vĩ đại ấy lại chứa đựng tình yêu đời thường giản dị – yêu “ngọn lúa”, “nhành hoa”, yêu từng vẻ đẹp nhỏ bé của đất nước.

“Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sửa đê em thơ, lụa tặng già.”

Đây là những hình ảnh cụ thể cho lý tưởng sống và tình thương bao la của Bác. Người đấu tranh không mệt mỏi cho tự do, cho hạnh phúc nhân dân. Tấm lòng ấy không phân biệt tầng lớp, tuổi tác – ai cũng được Bác lo lắng, chở che.

Khổ thơ tiếp theo thể hiện rõ sự quan tâm của Bác đến vận mệnh đất nước, đặc biệt là miền Nam ruột thịt – nơi Người luôn đau đáu hướng về:

“Sớm nắng Ba Đình, Bác đón nghe

Tin mừng chiến thắng khắp sơn khê...”

Dù đang bệnh, dù đã già, Bác vẫn “lắng nghe” mọi chiến công, mọi bước đi của cách mạng. Niềm vui của đất nước là niềm vui của Bác. Nhưng niềm vui ấy cũng là nỗi đau vì Bác không còn chờ được ngày đất nước hoàn toàn thống nhất.

“Ôi! Bác Hồ ơi! Những xế trưa

Nghìn thu nhờ Bác, ánh sao đưa...”

Lời gọi “Bác Hồ ơi!” vang lên tha thiết như một lời tiễn biệt cuối cùng. Hình ảnh “ánh sao đưa” mang ý nghĩa biểu tượng: dù Bác đi xa, ánh sáng từ cuộc đời Người vẫn sẽ soi đường cho dân tộc.

“Bác đi, đi mãi... trời xanh thẳm

Mà bóng Bác về giữa sớm xưa...”

Hai câu kết chứa đựng một nghịch lý đầy thi vị: Bác đã ra đi về cõi vĩnh hằng, nhưng hình ảnh Bác lại “về giữa sớm xưa” – trở về với nhân dân, trở về trong ký ức, trong niềm kính yêu bất tận.

Câu cuối cùng của bài thơ là một lời tự dặn, một tuyên ngôn sống:

“Yêu Bác lòng ta trong sáng hơn.”

Tình yêu dành cho Bác là động lực để mỗi người sống tốt hơn, cao thượng hơn, góp phần vào sự nghiệp xây dựng đất nước. Đây chính là giá trị nhân văn sâu sắc mà bài thơ để lại.

Tóm lại, bài thơ “Bác ơi” không chỉ là lời tiếc thương mà còn là bài ca ngợi ca một nhân cách lớn, một tâm hồn cao cả. Bằng những hình ảnh giản dị, giàu cảm xúc và ngôn ngữ chân thành, Tố Hữu đã làm sống dậy hình ảnh Bác Hồ trong trái tim người đọc. Bài thơ không chỉ khiến chúng ta xúc động, mà còn khiến ta suy ngẫm về cách sống, về lý tưởng và trách nhiệm với quê hương, đất nước.

Mẫu 4

Tố Hữu là nhà thơ tiêu biểu của nền thơ ca cách mạng Việt Nam, người luôn gắn bó ngòi bút với lý tưởng và tình cảm cộng sản. Trong số những tác phẩm tiêu biểu của ông, bài thơ “Bác ơi” là một áng thơ xúc động, được viết trong hoàn cảnh đặc biệt: Chủ tịch Hồ Chí Minh – vị cha già dân tộc – vừa từ trần. Bài thơ thể hiện cảm xúc tiếc thương vô hạn và lòng kính yêu sâu sắc của nhà thơ cũng như toàn thể dân tộc Việt Nam. Tác phẩm là một biểu hiện tiêu biểu cho chất trữ tình chính trị, thấm đượm cảm xúc chân thành và ngôn ngữ giàu hình ảnh.

Ngay từ khổ đầu, bài thơ đã bao trùm bởi không khí tang thương:

“Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa,

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa.”

Tố Hữu không chỉ diễn tả cảm xúc đau đớn của con người mà còn nâng tầm nó lên thành một bản hòa điệu với thiên nhiên. Hình ảnh “trời tuôn mưa” là một cách ẩn dụ gợi lên sự đau thương rộng lớn, vượt qua mọi giới hạn. Cách dùng từ “đời” để chỉ con người cũng mang tính khái quát cao, thể hiện sự đồng cảm sâu sắc giữa hàng triệu trái tim Việt Nam.

Tiếp theo, không khí tang lễ hiện ra với hình ảnh:

“Chiều nay... còn đâu Ba Đình nắng,

Áo trắng phai màu cùng sương thưa...”

Không gian Quảng trường Ba Đình – nơi gắn bó với cuộc đời hoạt động của Bác – trở nên lạnh lẽo, hoang vắng. Mọi thứ như mất đi sức sống khi Bác không còn. Những chi tiết “áo trắng”, “sương thưa” mang tính tượng trưng cho sự chia ly, cho cảm giác trống vắng len lỏi vào từng góc phố, từng tâm hồn.

Tố Hữu không chỉ than khóc, mà còn nhắc lại những đức tính cao đẹp và sự nghiệp vĩ đại của Bác:

“Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi nhành hoa...”

Hình ảnh “trời đất” là hình ảnh vĩnh hằng, trường tồn. Bác được so sánh với những gì bao la nhất, nhưng tình cảm Bác dành cho cuộc đời lại rất đời thường, giản dị. Tố Hữu khéo léo đối lập giữa sự lớn lao và sự gần gũi trong một con người duy nhất – Hồ Chí Minh.

“Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sữa để em thơ, lụa tặng già.”

Chỉ với vài câu thơ, chân dung của một lãnh tụ nhân ái, luôn lo nghĩ cho dân hiện lên rõ ràng. Bác không chỉ là nhà cách mạng mà còn là biểu tượng của tình thương, của sự chăm sóc chu toàn cho những người yếu thế.

Hình ảnh Bác Hồ luôn gắn liền với sự nghiệp cách mạng, với niềm mong mỏi đất nước thống nhất:

“Miền Nam đang thắng, vui sao hết

Bác cứ trông chừng, cứ lắng nghe...”

Ngay cả khi sắp đi xa, Bác vẫn hướng về đất nước, về miền Nam ruột thịt. Đó là biểu hiện cao nhất của lòng yêu nước và đức hy sinh.

Đoạn kết bài thơ là cao trào cảm xúc:

“Bác đi, đi mãi... trời xanh thẳm

Mà bóng Bác về giữa sớm xưa...”

Hình ảnh “trời xanh thẳm” biểu tượng cho cõi vĩnh hằng, trong khi “bóng Bác về” thể hiện sự bất tử trong lòng nhân dân. Dù Người đã khuất, hình ảnh, tư tưởng của Bác vẫn hiện diện mỗi ngày.

Câu kết bài thơ – “Yêu Bác lòng ta trong sáng hơn” – không chỉ là lời kết, mà là lời tuyên ngôn. Tình cảm với Bác không chỉ là cảm xúc cá nhân, mà là động lực để sống tử tế, sống có lý tưởng.

Kết luận, “Bác ơi” là một trong những bài thơ cảm động nhất viết về Bác Hồ. Bằng những hình ảnh giản dị, xúc động, Tố Hữu đã làm sống lại hình ảnh Hồ Chí Minh trong lòng người đọc. Bài thơ không chỉ là tiếng khóc đưa tiễn một con người, mà còn là bản tuyên ngôn sống đầy lý tưởng cho thế hệ sau.

Mẫu 5

Không phải ngẫu nhiên mà nhà thơ Tố Hữu được xem là “lá cờ đầu” của nền thơ ca cách mạng Việt Nam hiện đại. Ông không chỉ là một nhà chính trị, mà còn là một thi sĩ luôn sống hết mình với lý tưởng và cảm xúc của thời đại. Trong số những bài thơ viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh, “Bác ơi” được xem là tác phẩm tiêu biểu nhất, là nén tâm hương mà Tố Hữu dâng lên Người trong những ngày tang lễ. Bài thơ không chỉ là tiếng khóc thương, mà còn là lời tri ân, ca ngợi một con người vĩ đại, sống trọn đời cho đất nước và nhân dân.

Khung cảnh mở đầu bài thơ hiện lên vừa thực, vừa mang màu sắc tượng trưng:

“Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa,

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa.”

Hình ảnh “trời tuôn mưa” và “đời tuôn nước mắt” đã tạo nên một không gian bi tráng. Thiên nhiên và con người cùng hòa vào một nỗi đau lớn – sự ra đi của một con người vĩ đại. Những giọt mưa không đơn thuần là hiện tượng thời tiết, mà là tiếng khóc của trời đất, là tiếng lòng nghẹn ngào của triệu trái tim Việt Nam. Câu thơ như một tiếng nấc bật ra từ nỗi đau không thể giấu được.

Sự mất mát ấy càng trở nên thấm thía khi tác giả gọi nhắc đến những hình ảnh quen thuộc nhưng giờ đây trống vắng:

“Chiều nay... còn đâu Ba Đình nắng,

Áo trắng phai màu cùng sương thưa...”

Hình ảnh Ba Đình gắn liền với Bác – nơi Người từng đọc bản Tuyên ngôn Độc lập khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Giờ đây, nơi ấy không còn “nắng”, không còn ánh sáng của niềm vui, mà thay vào đó là sự ảm đạm, lạnh lẽo. “Áo trắng” – có thể là màu khăn tang, là màu của sự tỉnh khô, trong trắng – nay cũng “phai màu”, như một lời tiếc nuối khôn nguôi.

Tố Hữu tiếp tục khắc họa chân dung Bác bằng những hình ảnh vừa lớn lao, vừa bình dị:

“Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi nhành hoa...”

So sánh Bác với “trời đất” không nhằm thần thánh hóa, mà để tôn vinh sự vĩ đại và vĩnh cửu trong cuộc đời và nhân cách của Người. Dù sống trong cảnh đơn sơ, Bác vẫn luôn yêu cái đẹp, yêu thiên nhiên, yêu từng điều nhỏ bé của cuộc đời. Chính sự giản dị ấy khiến cho hình ảnh Bác càng trở nên gần gũi và sâu sắc hơn trong lòng nhân dân.

“Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sữa để em thơ, lụa tặng già.”

Chỉ bằng hai câu thơ, Tố Hữu đã khắc họa lý tưởng sống và đạo đức của Bác. Người không chỉ chiến đấu cho tự do, mà còn chăm lo cho từng mảnh đời nhỏ bé nhất. “Sữa”, “lụa” – những hình ảnh rất đời thường – tượng trưng cho sự chăm sóc, ân cần, cho tình yêu thương mà Bác dành cho đồng bào mình.

Không chỉ sống vì mọi người, Bác còn luôn hướng về sự nghiệp cách mạng, đặc biệt là miền Nam – mảnh đất Người chưa kịp đặt chân tới:

“Miền Nam đang thắng, vui sao hết

Bác cứ trông chừng, cứ lắng nghe...”

Đây là hai câu thơ rất xúc động, bởi chúng gọi lại niềm mong mỏi chưa thành của Bác. Dù bệnh nặng, Bác vẫn dõi theo từng tin chiến thắng, từng chuyển biến của cuộc kháng chiến. Bác ra đi khi chiến thắng đã cận kề – đó là niềm vui đang dở, là nỗi đau lớn của cả dân tộc.

Cao trào cảm xúc của bài thơ chính là ở khổ cuối – lời tiễn biệt nghẹn ngào của tác giả:

“Bác đi, đi mãi... trời xanh thẳm

Mà bóng Bác về giữa sớm xưa...”

Hình ảnh “trời xanh thẳm” tượng trưng cho cõi vĩnh hằng. Nhưng ngay sau đó, “bóng Bác” lại trở về “giữa sớm xưa” – trở về với nhân dân, với quá khứ và hiện tại, trong từng buổi sáng thanh bình. Đây là cách nói đầy nghệ thuật, nhấn mạnh tính bất tử của Bác trong lòng dân tộc.

“Yêu Bác lòng ta trong sáng hơn.”

Câu thơ kết thúc bài thơ một cách nhẹ nhàng nhưng sâu sắc. Đó là lời tự nhắc của Tố Hữu và cũng là lời cam kết của cả dân tộc: yêu Bác không chỉ bằng tình cảm, mà còn bằng hành động, bằng lối sống tốt đẹp hơn.

Tóm lại, “Bác ơi” là một bài thơ giàu xúc cảm, thể hiện sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa cảm xúc cá nhân và tâm hồn dân tộc. Tố Hữu đã dùng trái tim và ngòi bút của mình để khắc họa một con người vĩ đại, để bày tỏ nỗi đau và lòng biết ơn sâu sắc của dân tộc trước sự ra đi của Hồ Chủ tịch. Bài thơ sẽ còn sống mãi cùng thời gian như chính tình cảm mà nhân dân dành cho Bác.